

Gyümölcsbefozerési idényre!!

Az Eggenberger-féle könyvkereskedés kiadásában Budapestben megjelent:

MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSSEN KAPHATÓ.

St. HILAIRE JÓZEFA FÉLE

27-ik kiadás. Ára kötve 2 frt. Szécsen figyelmézetéül! A St. Hilaire-féle 'Képes pesti szakácskönyv' utolsó kiadását bírják arra ügyelni, hogy minden példának szemlajelő oldalra a szerzőnek sajátkezű nevelőírásának hasonmásával.

Kisebb háztartások számára egy kivonatos kiadás is jelent meg „KIS NEMZETI SZAKÁCSKÖNYV” cím alatt. — Ára bekötve 1 frt.

Magas jutalékot,

használhatóság esetén fix fizetést adunk ügy-
nőknek törvényesen engedélyezett sorsjegyek
részfizetés melletti eladásáért. Ajánlatok a
„Mercur” kiadóhivatalához, Poltzer S. bank-
és váltóüzlete, Budapest, V., Dorottya-utca
12. sz. intézőndők. 4788

Előfizetésre felhívás URAMBÁTYÁM

VII. évfolyamára.

Az új negyed küszöbén felhívjuk a humornak minden
kedvelőjét, hogy előfizetőink díszes sorába álljanak.
Lapunk célja: tartózkodván minden politikai és társadalmi
pártoskodástól, humoros elbeszélésekkel és versekkel,
adománnyal és szellemes ötletekkel mulattatni a közönséget.
Képeinket továbbra is Jankó rajzolja az ifjabb művész
nemzedék legkiválóbb tagjaitól támogatva.

Az előfizetés ára:

julius-tól szeptember végeig 2 frt.
julius-tól december végeig 4 frt.

Az előző évfolyamokból is áll még néhány teljes példány
rendelkezésünkre, melyet új előfizetőink egyenként
4 frtért megrendelhetnek.

Az Urambátyám kiadóhivatala.

Az összes nyereség a biztosítottakra esik vissza.
Tisztán kölcsönösségen alapul. * Bészvényesé nincsenek.
Biztosítéki alap 1891 január 1-én
367³/₄ millió forint.

The Mutual

newyorki életbiztosító társaság
(alapítottatott 1843)

a világ legnagyobb pénzügyi és az életbiztosítás minden nemével foglalkozik.

Díjtáblázatokkal és bővebb felvilágosításokkal készségesen szolgál a Vezér-igazgatóság
(Magyarország és a szomszéd tartományok számára)
Budapest, Bécsi utca 5.

Legjobb és Leghíresebb
Pipere Hölgypor
La VELOUTINE
Különösen Részpor
BISMUTTAL VEGYITVE
CH. FAY, ILLATSZERÉSZ
PARIS — 9, rue de la Paix, 9 — PARIS.

VÉGHLESI VERA FORRÁS
Hazánk legtisztább, legolcsóbb és legjobb szén-savdús, égvényes savanyúvize, Véghles-Szalattán, Zólyomm. mindig friss töltésben kapható a budapesti főraktárban: Erzsébet-körút 56. szám alatt, továbbá műszerüzletekben és vendéglőkben! Telefon összeköttetés. Számos raktár a vidéken.

FIGYELMEZTETÉS!! Óvakodjunk utánszaktól, mert csak az azon csipő és csizmák kármentek jó munkája által az immár híressé vált budapesti első csipőgyárban, „az arany csizmához” SCHWARZ JÓZSEF FIÁNÁL Budapest, Károly-körút, Károly-laktanya, 4706 melyeknek talpa a gyár bélyegét viseli. A budapesti első csipőgyár a legelső iparvállalat, amely a leni felsorolt bélyegű ólósó árakért nagyon tartós csipőket készít. — Férfi csipő 1 frt 20 krtól 5 frt, női csipő 1 frtől 4 frt, sán-, leány- és gyermekcsipő 40 krtól 3 frt. — Ezeket kívül minden fajta csipő és csizma nagyon olcsón. Képes árjegyzékek bérmentve küldetnek. — Még nem feleltünk árak bármikor készletig megrendelnek be. Vidéki és mérlegelési megrendelések leküldetésére készségesen állunk rendelkezésünkre.

Csász. kir. szab. legújabb találmányu **kárpitozott ágybetéteim** mellett, melyek minden eddigi gyártmányt felülmúlnak, az ágyra semmi más nem szükséges, mint csupán lepedő a betétre. Ezen csészéret és számos találmányomat előforduló szükséglet alkalmával ajánlom a t. cz. közönségnek. 4765
Megtekinthetők a városligeti iparszarnokban és gyári helyiségben, hol mérték szerinti megrendelések is elfogadhatnak.
Kórházak, szálloda-tulajdonosok és másnemű intézetek nagyobb rendelésnél árkedvezményben részesülnek. — Tisztelettel
Vig Pál, műkarpitos és diszító,
Budapest, Rózsa-utca 52.

REGEDEI

TISZTA ALKALIKUS SAVANYU-VIZ
legjobb asztali és üdítő ital
kiválóbb gyógyszer köhögés, torokbetegségek, gyomor- és hólyaghurtnál.
Főraktár: Budapest, Lipót-körút 21/a.

Csúsz, köszvény, tagszagadás, fejfájás, csípőfájdalom, hátfájáalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller.
Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kr. és 70 kr.-ért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig határozottan „Horgony-Pain-Expeller” kérendő.

Tisztelt Reakció és Közvélemény!

Jubiláljunk!
Wekerle coronat! Uj 48-as Duschekünk nyélbe ütötte valutánkat, a pénzügyi egyensúly tökéletesen helyre állt.
Ennél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden adóemeléssel elkerülésével tovább is marad énegyedre 2 frt az előfizetési ár.
Főlemeljük pedig Mátyás király palotájára a háromszínű lobogót.
Kelt birodalmi fő- és székvárosunkban, Budapest. Bolond Istók.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS
„BOLOND ISTÓK”
humoriztikus képes hetilapra.
A „Bolond Istók”, a legnagyobb és legdiszesebb magyar élezcslap, a tizenötödik évfolyam második felébe lép.
Előfizetési feltételek:
julius-szeptember énegyedre 2 frt
julius-december félévre 4 frt
Előfizetések, legkészebben posta-utalvánnyal, a kiadóhivatalnak küldendők: Budapest, egyetem-utca 4. szám.
Felkérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani sziveskedjenek, hogy a szétküldésben akadály ne legyen.
A Bolond Istók kiadóhivatala.

28. SZÁM. 1892. BUDAPEST, JULIUS 10. XXXIX. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 12 frt POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt fél évre 6 • Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt fél évre 4 • Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5. — Kifizetési módokhoz a postai megjelölés szükséges. — 2.50 meghatározott viteltől is csatlakozó.

A KIRÁLY ARCZKÉPEI.

A KORONÁZÁS jubileumának kétségkívül legkedesebb emlékei közül valók azok az arczképek, melyek ő felségét a királyt különböző állásokban örökítik meg, s a melyek Koller Károly tanár utódainak (Forché és Gálly) harminczad-utczai műtermében készültek. A király június 9-én látogatta meg a magyar fő- és székváros ez egyik legkiválóbb fényképészeti műintézetét, melynek immár történeti nevezetessége van, mert a király 1888 márczius 6-án ugyanebben a műteremben ült legelőször Magyarországon fényképész előtt. Most a jubileum alkalmával megemlékezett erről s uralkodói jó szíve sugallatát követve, levétette magát, hogy vonásait megsemmelthessék azok is, a kik az ünnepélyekben nem vehettek részt s őt színről színre nem láthatták.

A király főhadsegéde kíséretében jelent meg a műintézetben s ismét tanujelét adá közmondásos emlékező tehetségének. A mint szótkeintett az első emeleti teremben kirakott tömérdek kép között, gyors és éles pillantással azonnal kiválasztotta az előtte ismert személyiségek arczképeit. Rögtön feltűnt ő felségének Thurn-Taxis herczegnek és bájos feleségének, Margit főherczegnőnek aquarell képe. A díszbanderisták egyes és csoport-fölvételi képeit, melyek szintén ki voltak állítva, megtekintvén, szólalkozásának adott kifejezést, hogy e képek oly hamar elkészülhettek. A második emeleti nagy fogadó teremben egy aquarell-kép öltötte a király szemébe, mely Koburg Lujza herczegnőt magyar aratónó jelmezében tünteti fel. E kép látlatólag kedves benyomást tett az uralkodóra, mert hosszabb ideig elmerült nézésében. Azután a magyar arisztokrácia hölgyeinek, köztük gr. Andrássy Gézáné, gr. Károlyi Melinda, gr. Andrássy Sándorné, gr. Ráday Irma, gr. Berchtold Sarolla platinotipiai arczképeit szemlélte meg.

A fölvételi terembe egyedül lépett, s mint a fölvételeket készítő fényképész írja, magatartása az egyes exponálások ideje alatt csendes, nyugodt volt, akár álló, akár ülő helyzetben. Egy-egy fölvétel egy-két másodperzig tartott s ő felségét egészen meglepte az exponálás idejének feltűnő rövid időtartama.
Több mint egy félórát időzött a király a fölvételi teremben s a szünetek alatt leereszkedő nyájassággal beszélgetett a fényképésszel.

Az az arczkép, melyet itt, lapunk első oldalán mutatunk be, ő felségét a legszokottabb, így legtermészetesebb állásban tünteti fel, a melyben sokan látták azok közül, a kik az udvarnál akár kihallgatás, akár fogadtatások alkalmával megfordultak. A ki látja ugy ezen, mint a nyolcz

féle állásban levett daliás, majdnem fiatalosnak mondható alakot, dőlczeg, egyenes tartásával és derült arcvonásaival: aligha hinné el, hogy egy olyan fejedelmet lát maga előtt, a ki immár a hetedik évtizedet tapossa, s a kinek a vállait majdnem egy fél évszázad óta nyomják az ural-

KIRÁLY Ő FELSÉGE LEGÚJABB ARCZKÉPE. Koller utódainak (Forché és Gálly) a koronázás emlékképe alkalmával fölvett fényképe.

az austerlitz-i és jénai, a friedlandi és wagrami diadalok dicsőnyé. Régi katonái közül számosan megtették a győzelmek azon hosszú útját, mely Franciaország zászlóit elvezette Milanóba és Kairóba, Bécsbe és Berlinbe, Nápolyba és Madridba. Az egész régi gárda s a fiatal gárdának tizenegy ezrede — mely vetekedett olyan élite-hadtest lenni, mint az előbbi — kivonult Lefebvre, Mortier és Bessiéres tábornagyok vezérével. E rengeteg hadseregnek közel negyven ezernyi fényes lovasságát* Murat, egyes hadtesteit oly kipróbált hadvezéri tehetségű tábornagyok vezényelték, mint «a hősök hőse» Ney, Davoust, Oudinot, Eugen az olaszországi lovagias alkirály, Poniatovszky

Láttuk, hogy e háború keletkezésére mi adta a legközvetlenebb okot. A tulajdonképeni ok azonban Franciaország azon hatalmi túltengése, Európára gyakorolt döntő befolyásának azon fokozatos megszilárdulása volt, mely Oroszországot nagyhatalmi állásának megrendülésével és hagyományos terjeszkedési politikájának teljes megbénításával fenyegette.

I. Napoleon, ki összehozta Poroszországot, melyet Nagy Frigyes genije rövid idő alatt tekintélyt parancsolóvá tett, és ki a hosszú küzdelmek által kimerített Ausztriával most már barátságos viszonyban akart élni, melyet Mária Luiza főhercegnővel kötött házasságának kellett volna megszilárdítania: úgy állott Orosz-

volna Egyiptomot és Szíriát, csak hogy ezen nyereség jelentéktelen lett volna Oroszország szerzeményeihez képest. Meggondoltam, hogy az éjszakai nemzetek túlságosan erősek, s hogy bizonyos idő múlva eláraszthatnák és agyon nyomhatnák Európát.*

A hadi szerencse kockái azonban Franciaország ellen fordultak Napoleonnak Oroszország elleni hadjáratában. Nem az ellenség fegyverei, hanem az erőtetett, fárasztó menetek egy jobbdára még kultivatlan országban, melyet az oroszok fanatizmusa az élelmi szerek elhordása, a takarmány megsemmisítése és falvak fölgujtása által valóságos vadonná változtatott; a tikasztó nappali hősegre következő hűvös éjsza-

KIRÁLY Ó FELSÉGE LEGÚJABB ARCZKÉPEI.

Koller utódainak (Forché és Gálffy) a koronázás emléktünnepé alkalmával fölvetett fényképei.

herceg, Gouvion, St.-Cyr, Reynier és Victor, Macdonald és Augereau. Több mint egy fél millió harcos — 574,000 ember — 984 ágyúval indult az éjszakai kolosszus megfenyítésére.

Nem tartozik e sorok keretébe követni ezen hadjárat eseményeit, melyek oly rettenetes katasztrófát hoztak e büszke hadseregbe és oly végzetessé váltak Napoleon hatalmára és Franciaországra nézve. De érintenem kell, mint legkiemelkedőbb világtörténelmi mozzanatot azon hatalmi antagonizmusnak, mely Franciaország és Oroszország között beállt. És említenem kell, mint legfőbb forrását azon ellenséges érzelmeknek, melyekkel francziák és oroszok sokáig el voltak telve egymás iránt.

* Ez a szám csupán a Murat közvetlen parancsnok-sága alá helyezett négy lovas hadtestre vonatkozik. Az összes lovasság száma 81,300 volt.

ország terjeszkedési politikájának útjában, mint a lángpallossal fölfegyverzett bibliai arkangyal.

Nemcsak kezében tartotta a lengyel kérdést, melynek megoldása szíven találta volna Oroszországot, de kiterjeszté hatalmának védszárnyait Európa távol délkeletének azon pontja fölé is, melyhez céltudatosan közeledett volt már Oroszország.

Napoleon, ki Konstantinápolyt találóan nevezte a «világ kulcsának», nem tartotta összeférőnek Franciaország hatalmi érdekeivel a kulcs őrizetét az oroszokra bízni.

«Sándor császár, — mondá egykor a nagy Napoleon Szent-Ilona szigetén, — Konstantinápolyt akarta elfoglalni. En ezt nem engedtem meg, mivel ez fölbonlasztott volna minden egyensúlyt Európában. Beláttam ugyan, hogy Franciaország e mellett kétségkívül megszerezhetette

kák, láz és vérhas, kimerültség és éhség tizedelték már meg a francia hadsereget, mielőtt Moszkva közelében megmérkőzhetett volna az oroszokkal.

A tragédia többi fölvonásai ismeretesek. Egyike a leghidegebb teleknek, melyeket világrészünk e században fölmutathat, utólérte a Moszkvából visszavonuló francziákat, a kik szünet nélkül zaklatva az ellenségtől, marczangolva éhségtől és fagytól, küzdve a szabadban való táborozás minden borzalmaival és elcsigázva fáradalmaktól és betegségektől: az antik heroizmus legszebb tetteihez méltó bátorsággal törtek maguknak utat Kutozov hadseregén keresztül.

Ily eredményre senki sem volt elkészülve; legkevésbé Napoleon, kinek a hadjárat megkezdésekor hadseregéhez intézett proklamációja hangsúlyozta, hogy a francia fegyverek

által «elrendő béke véget fog vetni azon sajnálatos befolyásnak, melyet Oroszország ötven év óta gyakorolt Európa ügyeire.»

Másképp történt. Ép ellenkezőleg. Oroszország befolyása Európa ügyeire nagyobb lett e hadjárat kimenetelét következében, mint bármikor azelőtt. Innentől a császár lett vezetője a Franciaország elleni európai koalíciónak, melyet néhány év múlva fölvaltott a szent szövetség és vele Oroszország domináló befolyása a nemzet-

teljesen. De több francia nemzedék érezte e sebek fájdalmát s iparkodott enyhíteni azokat azon hősiesség dicsőítése által, melyet egyes hadosztályok e szomorú visszavonuláskor tanúsítottak.

Fadejev könyvében találom azt az érdekes adatot, hogy Oroszország minden templomában karácsonykor hála isteni tisztelettel ülik meg emlékét «az orosz egyház és monarchia megmentésének a gallusok és a velük egyesült hűz nép 1812-iki évi betörése alkalmával». S az orosz

kockáit sem tábornokaik, sem hadseregük, hanem Napoleon vezetés moszkvai vesztesége s a rettenetes tél döntötték el.

Hogy milyen érzelmeket hagyott hátra ezen hadjárat Franciaországban s hogy mily szikrázó gyűlölettel irtak ott az oroszok ellen 1870 előtt, arról tanuskodják a «Sécets de la Russie» szerzőjének könyvéből vett következő idézet:

«Mit tettek az oroszok Moszkvában? — A helyett, hogy védelmezték volna tűzhelyeiket, mint

KIRÁLY Ó FELSÉGE LEGÚJABB ARCZKÉPEI.

Koller utódainak (Forché és Gálffy) a koronázás emléktünnepé alkalmával fölvetett fényképei.

közi politikában. Csak mintegy negyven év múlva, midőn egy másik Napoleon ült Franciaország trónján, vetett véget a nagy keleti háborúra következett párisi béke Oroszország azon hatalmi pozíciójának, melyet az 1812-iki év eseményei következében szerzett magának.

A milyen természetes, hogy a francia hadsereg zúdult szörnyű katasztrófa hatalmasan emelte az orosz nemzeti önértetet és elbizakodottságot, ép annyira érthető, hogy Franciaországban sajtó sebeket hagyott hátra, melyek csak Szebasztropol elfoglalása után hegedtek be

tábornok hozzáteszi, hogy hazájában hivatalosan így nevezik Napoleon 1812-iki hadjáratát.

Orosz szempontból ez a hála csakugyan megilleti az eget urát, mert a felsőbb hatalmak beavatkozása nélkül egészen más vége lett volna a «gallusok» és szövetségeseik betörésének. Az oroszok ugyan makacsul verekedtek a hadjáratban, mint például az általuk borodinóinak, a francziák által moszkvainak nevezett ütközetben, hol veszteségük némely források szerint 50,000, mások szerint 30,000 ember, a francziák ellenben csak 20,000 volt: de a hadjárat

a spanyolok Saragossában, ép oly céltalan, mint gyalázatos vandalizmushoz folyamodtak. Azért mondjuk «céltalan», mivel ha bátorságuk lett volna még egyszer harcba szállani, a francziák csak igen tetemes veszteségek mellett nyomulhattak volna Moszkvába. De így Moszkva fölgujtásának és elpusztításának kellett teljesítenie azt, a mit az orosz bátorság nem vihett végbe. Ekkor, de csakis ekkor kezdődött a francziák hosszantartó veresége. Az egész világ tudja, minő rettenetes ellenségek által lettek legyőzve szegény katonáink. Hűz fok hideg, sivar pusztá-

tettem a dologba, a mennyiben levelem végén a következő mondatot írtam francia nyelven: «L'espoir c'est la vie» («a remény az élet.») Tudod, nálunk oroszoknál ily alkalommal a esel a földolog.

Nem mondhatnám, hogy Zonia szavai megnyugtattak vagy tetszettek volna, de mit tehettem volna, belenyugodtam a sorsba, melyet magam szereztem. Zonia mindig körülöttem volt s nélkülem látogatást nem tett, de el sem fogdott, minek következtében bennünket nem sokára embergyűlölő házaspárnak csúfoltak, s csak oly emberek keresték fel társaságunkat, kiket viszonyainkba teljesen beavattunk. A többiek közt valami D'Aurelles gróffal és nevével ismerkedtünk meg, még pedig az orosz nagy-követ termeiben, hova csak oly egyének kapnak meghívókat, kiket a francia arisztokrácia valamely első rendű tagja bemutatott. D'Aurellesék palotája az Avenue de l'Impératrice a párisi előkelő főúri világ gyűlhelye volt. A gróf negyvenöt éves korának dacára alig látszott huszonnyolc évesnek s valóságos pusztitást vitt véghez a szép hölgyek közt. Magától értetődik, hogy Zonia szépsége őt is megigézte. Eleinte úgy tett, mintha teljesen mellőzni akarná, de utóbb hidegvérrel teljesen elvesztve, ép úgy viselkedett, mint az orosz nagyherceg.

D'Aurelles kereste az alkalmat, hogy engem megsértsen. Midőn ezt Zonia észrevette, maga unszolt arra, hogy tolkodásait ne tőrjem. Másnap D'Aurellesel megverekedtem, még pedig nagyon szigorú feltételek alatt. Háromszori golyóváltás húsz lépésnyire. Mindenkor egyszerre kellett lőnünk. A második lövésnél golyóm D'Aurelles szívébe furdott, míg én súlyosan megsebesülve, egy fél évi gyógykezelés után jobb lábamba sánta és béna maradtam.

D'Aurelles halála miatt Páris egy darab időre el kellett hagynom, mi Zoniának nehezére esett. Ekkor vettem legelőször észre rajta az önzés jeleit. Azt akarta, hogy a pör befejeztéig, melyet a francia államügyész ellenem megindított, Moszkvába mehessen, hol egyik nagynénje, Gallitzin hercegnő lakott.

Azon esetre, ha téged hosszabb időre elítélnének, nem maradhatok itt magam. Ez roppant unalmas lenne, tisztesség okáért pedig egyedül sehova sem mehetnék.

Midőn Zoniának ezen szívtelen szavaira kissé éles hangon feleltem volna, belenyugodott ugyan abba, hogy velem Angliába menjem, de egyúttal kijelentette, hogy ezt csak azért teszi, mivel kötelessége úgy hozza magával.

Londonban újból tudományok tanulmányokkal foglalkoztam. Egy alkalommal eleven állaton boncolási kísérleteket akarván tenni, arra kértem Zoniát, hogy néhány órára a nagy nemzeteképtárba menjem, hová utóbb utána mennék.

Nem szeretném, — mondtam mosolyogva, — hogy még egy házi nyúl kilődásait is lássad. En ugyan nem szívesen teszem ezt, de a mit ez oklatan állaton tanulok, azt sok száz embernek javára fordíthatom.

Tehát mulhatlanul szükséges, hogy az állat szenvedjen? — kérde Zonia oly hangon, melyet tőle előbb soha sem hallottam.

Mulhatlanul, — feleltem, — mivel a méreg hatására gyomorban csak úgy lehet megfigyelni, ha azt közvetlenül a még élő testben láthatom.

Akkor hadd szenvedjen, én pedig ezt látni akarom!

Zonia ezen kijelentése annyira meglepett, hogy néhány perczig még beszélni sem tudtam. Hogyan, e gyöngéd, gyermekes teremtés, ki csak mosolyogni, vagy tréfálni tudott, kinek szájából eddigél csak az édes mámor sugallta felkiáltásokat hallottam — e nő egy állat kilődásában akarna gyönyörködni?

Kívánságát néhány komoly szóval határozottan visszautasítottam.

Ne neheztelj reám e miatt Ernő; nem tudnám haragodat eltűnni, s azért kimondom, mi lakik bennem. Te, a ki annyit tudsz, kitől annyit tanultam, azt is tudni fogod, hogy az emberben kétféle természet lakik. Az egyik felebarátaink iránt vonzalommal viselkedik; a másik pedig uralomra vágyódik s a cél elérésére az eszközöket nem igen válogatja. El fogod ismerni, hogy ez utóbbi természet bennem sem halt ki. Őseim vérékeltak bennem is megvan. Ők egyetlen zsarnokok voltak, most pedig szívemben én is egyetlen zsarnok vagyok. Őseim asszonyai gyöngédek, hajlékonyak és jószívűek

A KIRÁLY TÁVOZÁSA KOLLER UTÓDAI MŰTERMÉBŐL A FÉNYKÉPEZÉS UTÁN, JUNIUS 9-ÉN.

voltak. Nagyanyám Zonia Konstantinova szintén ily természetű volt, de azért kegyetlen is tudott lenni, s legnagyobb gyönyörét abban találta, ha felügyelői jogbájakat szemé láttára véresre verték s kinozták a kancsukával. Látod, most azt érzem magamban, hogy ilyesmi nekem is nagy gyönyört okozna. Ugy-e bár neked is, mond Ernő, neked is?

Nem, nem, s ezerszer nem, te átkozott teremtés, — kiálték fel kinos dühömben, — ilyesmit én utálok és gyűlölök. A szenvedő emberiség jajgatását a nélkül is naponta kell hallgatnom, s minden iparkodásom oda irányul, hogy szenvedéseiket enyhítsem. Egbe kiáltó bűnök tartom, ha valaki bármely teremtés kinjait súlyosbítja.

Zonia szavaimra egy ideig mit sem felelt. Végre így szólt:

Most látom csak, mennyire eltérnek egymástól nézeteink, pedig azt hittem, hogy nagyon közel állunk egymáshoz. Hallgass ide, Ernő; te nagyon tévedsz. Az Isten, kinek teremtései vagyunk, nem az irgalmasság Istene. Ő reánk bocsátja a szélvész, az áradást, jég-esőt, havat, dermesztő hideget, melynek halálos befolyása

teremtényeinek myriádjaát megöli. Ő teremtette a tigris erejét, a sas gyorsaságát s ezek ereje s gyorsasága sokkal csekélyebb, mint kegyetlenségük. Ha nekem abban kedvem telik, hogy másoknak fájdalmat okozhatok s mások kilődásain gyönyörködöm, akkor náladnál nagyobb vagyok, mivel az Ő akaratát hajtom végre.

(Vége következik.)

EGYVELEG.

* **Kolumbusz Kristóf** szentté avatásának kérdése, melyet több száz püspök kért néhány évvel ezelőtt a pápától, komolyan foglalkoztatja most a Vatikánt. A pápa ezenkívül encylikán dolgozik, melyben Kolumbusz őseimét fejtegeti s azt Amerika, Spanyol- és Olaszország összes püspökeihez el fogja küldeni.

* **Vállalkozó nő.** Egy 62 éves St. Omar nevű gazdag francia kisasszony elhatározta, hogy egy magában, kíséret nélkül és lehetőleg kevés podgyászszal több évre terjedő körutat tesz a földgömbön.

* **Ősrégi normann hajó.** A Sandefjord mellett Gogstadban 1880-ban talált Wikinger-hajóról a norvégiek közadakozásból teljesen hű másolatot készítettek s azt közelebb elküldik Chicagóba, mivel valószínű, hogy az európaiak a jelen évezred kezdetén ilyen hajókon jutottak el először Amerikába.

* **A hangyák vízálló képességét** illetőleg Devaux francia bűvár érdekes kísérleteket tett. Látszólag 90 másodperc alatt elvesztik már a vízben mozgó-képességüket és őrszűköt, de ha ekkor kivesszük őket a vízből és itató papírra tesszük, egy percz alatt élénkek lesznek és mozognak. Ha több órán át maradnak a vízben, fölelevenedésükre félóra is szükséges még 12 órai vízben maradás után is néhány óra múlva új életre kelnek, némelyek még 100 órai vízben maradás után is. Ez a tulajdonság teszi lehetővé, hogy eső és áradás a hangyáknak oly keveset árt.

* **Kétezer éves színművet** adtak elő a müncheni udvari színházban nagy hatással. A színmű eredeti címe «Mrkkhakatika» (kis cserépköcsi) s szerzője állítólag egy Sndraka nevű keletindiai fejedelem. A szanszkrit nyelven írt művet 1829-ben Kalkuttában adta ki először angol fordításban Wilson híres szanszkrit-tudós, azóta több nyelvre lefordították, némre többször is. A mű 10 hosszú felvonásra terjed s így csak rövidítve és átalakítva kerülhetett szín-

padra. Pohl Emil dolgozta át s oly sikerrel, hogy kasszadarabnak ígérkezik.

* **A házasságkötés** legegyszerűbb módját a cserokéz indiánok alkalmazzák. A vőlegény és menyasszony egy kis patak felett kezét nyújtanak egymásnak s ezután férj és feleség lesznek. A kéznyújtás annak az óhajnak kifejezésül szolgál, hogy ezután gondolataik, törekvéseik s egész életük, ép úgy, mint a patak vize, egy és ugyanazon irányban haladjon.

* **I. Vilmos császár** emléksobrái között van egy, melyet magán ember készítettett, bár 100,000 forintnál jelentékenyen többbe került. Ezt a szobrot ápril 29-én leplezték le Dessauban s megrendelője Cohn báró, ki egykor Vilmos császár udvari bankárja volt.

* **A háziállatok ára** Attikában hosszú ideig igen alacsony volt a nagymérvű baromtenyésztés következtében. Solon idejében egy sovány szarvasmarháért csak öt drachmát (két forint) s egy juhért egy drachmát (40 krajczár) fizettek. Athen virágzó korában egy kiválasztott bika ára 300 drachma (120 forint), egy kis disznó három (1 frt 20 kr) s egy kővér áldozati juhé 10 drachma (4 frt) volt. Legdrágábbak voltak a lovak. Közönséges igás loért átlag három minát (117 frt) s jó háts loért 12 minát (468 frt) fizettek, kitünő lovakért még többet s néha mesésségeket. Így Nagy Sándor híres Bucephalus nevű lova 17 talentumba (40,127 frt) került.

Kurzweil Frigyes fényképe után rajzolta Hány Gyula.

A BALATONI YACHTOK FÖLVONULÁSAI STEFÁNIA FŐHERCEGNŐ ELŐTT.

AZ ÖZVEGY TRÓNÖRÖKÖSNÉ A BALATONON.

lehetős kicsinyléssel nyilatkozott előttem egy úri ember, a ki nem látta még a fűredi hajókat, s nem látta a legújabbban az Adrián alakított császári és királyi yacht-rajt. Mert ha látta volna, akkor be kellene vallania, hogy a balatoni, mely megelőzte keletkezésével az adriai yacht-rajt, teljesen méltó versenytársa az utóbbinak, a mit ez maga ismert el az idén tartott regatta-ünnepi alkalmával.

Stefánia főhercegnő mindjárt a yacht-klub alakulása után, 1885-ben, megengedte, hogy az egyesület nevével viselhesse. Többször meg akarta már nézni fejlődését, de a közbejött gyászeselek miatt csak most teljesíthet szándékát.

E fűredi kirándulásáról közlünk ezuttal két képet, Kurzweil Frigyes fővárosi fényképész föl-

vétele után. Az egyik a főherceggasszonyt a yachton ábrázolja, a mint a középvitorla rudján ül fekete babos fehér ruhában, körülvéve társaságától; a másik kép pedig a tiszteletére felvonult yachtok érdekes látványát tárja föl előttünk. A főhercegnő kíséretében voltak: Bellegarde gróf főudvarmester, Gondrecourt Matild és Pálffy Teréz grófnők, a klub tagjai közül ott volt Eszterházy Mihály gróf elnök, nevével együtt (a ki egészen a főherceggasszony szomszédságában látható, az árboznál állva), Bornemiza báróné (a trónörökösnetől jobb kéz felől ül), Nádasdy Alice, d'Orsay grófnők, stb., Nádasdy Ferenc, Eszterházy Ferenc, Zichy Antal, Eszterházy Sándor grófok, János Gusztáv a költeményeiről és műfordításairól is jól ismert kanonok, Szalay Imre, Szarvasy Sándor igazgató, Hertelendy Ferenc és még többen.

Magáról Balaton-Fűredről, nemkülönben a yacht-klub házáról a «Vasárnapi Ujság» egész képeslapoztatot közölt harmadéve és tavaly, a mikor az új gőzhajók felavatása alkalmával együttal az újonnan átalakított fűrdőhelyet ismertette. Bizonyára ez átalakításnak igen nagy része van abban, hogy az előkelő társaság mindinkább megkedveli e helyet.

Stefánia főhercegnő nemcsak hogy megtalálta itt legkedvesebb szórakozásának, a vitorlázásnak és lawn-tennis játéknak eszközeit, de a Balaton vidéke kielégíthető másnemű érdeklődését is. A fenséges asszony élénk megfigyelője minden népeleti jelenségnek. Nemcsak szemlélője, hanem gyűjteménye számára maga fényképez mindent, a mi érdeklődését fölkelte. A Balatonon tett kirándulásai alkalmával minden szebb pontot lefényképezett. Készülékét mindenüvé elvitte magával. Így az első nap Tihanyba is.

Ez a fotografáló gép mulatságos félreértésre adott alkalmat.

Főnn, a tihanyi templom előtt, a hová a révháztól kocsi vitték föl a főhercegnőt és kíséretét, a pannonhalmi főapát fogadta. Mitűn mindent megnéztek: a templomot, a kolostort, a könyvtárt, a hol az emlékkönyvbe egész társaságával együtt beírta nevét, azután az ekhódombot, a hol a híres visszhangot hallgatá, a főapát egy kéressel járult eléje.

— Bocsásson meg, fenséged, hogy háborgatom kell; de megígértem a közvetítést. Arra kért alázatosan a fényképész: engedjen meg egy fölvetelt.

— No, nem bánom; — felelt a főhercegnő mosolyogva. — Ezek a fotografusok mindig nyomában járnak az embernek.

— A mai korban sehol sem lehet meg az ember a fotografusoktól jegyzé meg a főapát.

Kurzweil Frigyes fényképe.

STEFÁNIA FŐHERCEGNŐ EGY BALATONI YACHTON.

megismeréséhez, s megtanuljuk többi közt azt is, hogy még oly fejlett civilizációban is, mint a római volt, a harci és politikai élettel eltelt közvélemény mennyire másdrangú tényezőnek találta a művészeket, szobrászokat, festőket, a kik pedig a római diosőségnek nagy századok múltán is hirdetői. Ara 1 frt 20 kr.

Mezőgazdaságunk, írta ifj. Weninger Mátyás, gazdatiszt és Zemplén-megye bizottsági tagja. A Grill-féle könyvkereskedés bizományaiban megjelent könyv az ország jelenlegi mezőgazdasági állapotáról igyekszik képet adni, rámutatván a bajokra, azok előidéző okaira és tanácsolva a javítás módjait. Feltünteti mezőgazdaságunkat a múltban és jelenben; mezőgazdasági munkás viszonyainkat, a közlekedést, állattenyésztésünk és termeléstünk hibáit, a bérleti rendszert, a házi kezelést, kisbirtokosaink gazdálkodását, a szakoktatást. A megoldási módokat is előadva, a gazdasági felügyelők szükségét, azok feladatait emeli ki. A főbajnok a szakértelem hiányát mondja. A könyv ára 1 frt.

«Századunk végén», regény, írta R. P. O., megjelent a «Debreczeni Ellenőr» kiadó-hivatalában. Az R. P. O. betűk alatt nem először kapunk most társadalmi regényt Debreczenből. Egy katonatisztet rejtenek e betűk, a ki sokat megfigyel az életből, szenvedélyek, bünököt, eseményeket és embereket. Törökszik is az élet folyását festeni, több, kevesebb szerencsével, de élet öröi tulajdonosokkal. Hibája, hogy fejelemet nem tart, messze elcsopang tárgyatól, nem marad tisztán egy központi tárgy mellett, hanem egész halmazt hord össze. A «Századunk végén» egy szelvényben használt kifejezés ismétlése a regény címében, s mint bomlást, vagy közönyt szeretik alkalmazni. Itt sem valami hízog foglalt magában századunk végére. Hőse egy nagy világi, a ki léha és kicsapongó, de a századvégi emberek így is boldogulni szoktak (regényekben és novellákban) s itt is egész a miniszterségig viszi föl Romhányi. Ellentétét testvére, a másik Romhányi, de ennek az elvonulás és szenvedés jut. Egyes sikerülteben rajzolt alakot, érdekesebb részletet találhatunk a műben. A léha világ rajza is sok gondot adott a szerzőnek, hanem túlságú megy vele. R. P. O. tehetséges író, de bőbeszédű és a hosszadalmasság mindig a hatás és kompozíció rovására megy.

Baka-élet, humoros történetek a katona-életből, írta Farkas Emőd. A kaszárnya és gyakorló-tér életének csinyjei, tréfák, feljebbvalók részvétele, a gyöngy-élet humora tizenegy rajzban van bemutatva, olykor elég elevenekkel is. Persze a katona-humor nem mindig válogató és finom. A szerző, ki otthonosnak látszik ebben az életben, második kötet kiadását is tervezi, mely főleg a különböző szolgálati ügyeket fogja ismertetni, szintén elbeszélések alakjában. Az első kötet megjelenése alkalomból mind a két kötetre előfizethető 1 frt 50 kr-ával aug. 15-ikéig ifj. Nagel Ottó könyvkereskedésében Budapesten.

Virágregék, írta Mantegazza, a híres olasz bölcsész-író és pszichológus, kinek a szerelemről adott fejtegetése is le van fordítva magyarra. Virágregéből a szerző engedélyével Warya Janka fordított le összesen tizenhárom, s a kötet Pécsétt jelent meg. Mantegazza a naturalista iskolához tartozik s meséiben sem a naivság, a poétikus hangulat és képzelet uralkodik, hanem a modern emberek szenvedélyeit és gyöngeségeit hozza összeköttetésbe egy-egy virággal. A fordítás elég jó, de elég sokszor pongyola is.

Király és korona, pillantás a multra és jelenre, I. Ferenc József és Erzsébet ő felsége megróniztatása negyedszázados évfordulójának alkalmából. Irta Simon Péter fővárosi tanító; megjelent Budapesten a szerző kiadásában. A nagy könyv, melyben két rész (333 és 222 oldal) van együtt, voltaképpen Magyarország egész története, oly felvágásban megírva, hogy a tanulság mindig a korona és a nemzet közti egyetértés előnyeit tüntesse föl, hirdetőn, hogy nálunk a honzeret és a dinasztikus érzés egymástól elválaszthatatlan, és hogy a dinasztia nem kevesebbet köszönhet a nemzetnek, mint a nemzet a dinasztának. A szerző nem kronológikus rendben adja elő az eseményeket, hanem egy csoportba foglalja a hasonló eseményeket, elveket, azok képviselőit, s közebe sző apró történeteket, elbeszéléseket. Az első rész a magyarok letelepedésétől I. Ferenc József királyunk koronázásáig terjed, a második rész foglalkozik majdnem minden fontosabb és országos kérdéssel, az egyes szereplő személyeket is kiemelve, a koronázástól egész most lezajlott jubileájáig egymást előadásában. Itélete azonban nem mindig biztos, s következtetéseihez is hozzájár a kritika. A könyvben több rajz is van.

Szent László király a magyar költészetben. Irta Pintér Kálmán, külön lenyomat a budapesti kegyesen dífogymnasium «Értesítőjé»-ből. Szorgalmas és terjedelmes dolgozat, mely összedítja a nagy magyar királyról fennmaradt legendákat, egyházi és népköltési énekeket, s figyelmét kiterjeszti a műköltészetre is. Királyaink közül — Mátyás kivéve — egyről sem beszél annyit a legenda, a népköltészet, s egyikről sem emlékeznek oly gyakran költőink, mint László királyról. Érdekes munka most, mikor

a szent király emlékkünnepét oly fényvel és kegyelettel ülték meg. Külön fejezetek tárgyalják Garay költői elbeszélést, Csakó Zsigmond drámáját, Vörösmarty és Szász Károly költeményeit, végül pedig a kisebb epikai műveket.

A történelmi tár, a történelmi társulat és a tud. akadémia történelmi bizottságának évnegyedese folyóiratából a július-szeptemberi kötet a kisebb történelmi adatokon kívül a következő nagyobb cikkeket és történelmi okiratokat adja: «Oklevelek a pápai levéltárból», közli: Fraknói Vilmos. «Újabb pótlék Szamosközy történeti főljegyzéseire», Szilágyi Sándortól. «Okiratok a svédországi levéltárból», közli: Wibling K. «Erdély történetére vonatkozó regesták», közli: Barabás Samu. «Az erdélyi káptalan levéltára Gyula-Féjervártól», közli: Beke A. «Emlékek Barsvármegye hajdanából», Szerémitől.

A «Turisták Lapja», a magyar turista-egyesület legújabb füzeté, a dobsinai jégbarlangról közöl cikket és képeket. Dr. Sztrenyi Hugó az iskolai kirándulások kérdéséhez szól hozzá. Dr. Boleman István a turisztaság élettani mozzanatait emeli ki. A többi közlemények: «A fehértavi csúcs», Petrik Lajostól; «Pécs és környéke», Kiss Józseftől; «Tájkép Csongrádból», Hanus Istvántól; «Hazánk tájképeiben», dr. Fialowszky Lajostól. Egyesületi hírek, különfélek.

A Kárpát-egyesület évkönyve. Már a 19-ik évfolyamot adja ki évkönyveiből a Kárpát-egyesület. Hat értekezést foglal magában. Mänich Sándor «Csvegések a történelem előtti korszakból» czim

ben, a hol jóra való lap nem kis szolgálatot tehet. Az első szám már megjelent, s felkarolja a város társadalmi és közgazdasági érdekeit.

Új zeneművek. Nador és Bárd kiadásában közelebb megjelent a «Magyar athléta induló», melyet a magyar athléta klub tavaszi viadalára szerzett Széll Kálmán, a klub tagja. Az ügyesen ftr induló ára 60 kr. Az «Apollo» kargyűjteményéből, melyet Goll János az úpesti conservatorium karnagya szerkeszt, s már a VI-ik évfolyamban van, most jelent meg a júliusi szám, mely hét dalt tartalmaz Goll Jánostól, Selley Gyulától, Thern Károly hátrahagyott műveiből, stb. Előfizetési ár a kargyűjtemény egész évi folyamára (egy vezérkönyv és a négy számlara) 2 ftr 50 kr. Minden további négy számlara 2 ftr. Egyes szám (ív) ára 30 kr.

Az ó-budai szinkor. Károlyi Lajos szintársulata tégas szinkorban tartja előadásait Ó-Budán. Mivel a szinkorre tetemes kiadása volt, a fővárosi tanács-hoz folyamamódott segélyezését. A tanügyi bizottság ajánlja is, hogy 1200 frtnyi segélyt kapjon; az összeg felét most, másik felét pedig szeptemberben.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

Az országos középiskolai tanár-egylet közgyűlése az idén Pozsonyban ment vége és h 4-ikén kezdődött, Berecz Antal elnökle alatt. Több mint 150 tanár gyűlt össze, kiket a pozsonyiak szívesen

Baker Alajos fényképe után rajzolta Hary Gyula. A SELMECZBányái Bányászati és Erdészeti Akadémia új épülete és környéke.

alatt a Kárpátok geológiai alakulását adja elő nép-szerű modorban. Aztán egyes tájak és kirándulások leírása olvasható. Mihólik József a Poludniczáról, «egy természetbarát» a Fátárról szólnak; Lehoczky Tivadar egy 1452-iki utazást beszél el a Kárpátokon; Gebauer Alajos a Velki Choc téli megmászását, dr. Pellech E. János a siketfajd dürgéséről cikkeznek, Kolbenheyer Károly pedig Késmárk város meteorológiai viszonyait adja elő. Következnek ezután az egyesületi ügyek, a kárpáti múzeum számadatai, az egyes osztályok jelentései; végül apró közlemények. Az évkönyvhöz két melléklet is van csatolva: a Magas-Tátráról a Kinbergről, és a nagy-tarpatiki völgy a Toronyhegyről.

A képművészeti remekai című dísműnek második kiadásából az első kötet 8-ik füzeté került ki sajtó alá. Szerkesztő dr. Szendrői János. Az új füzet Tizian, Van Ostade, Domanichio, Batoni, Van Dyck, Rembrand egy-egy művének szép másolatait közli. A füzet ára 1 frt s kiadja Divald Károly és fia műintézte.

Bács-Bodrogh-vármegye monografiájára hirdet nyílt pályázatot a monografiái bizottság, melyet a megye e czéllal választott meg. Három főrésze osztja a bizottság a pályázatot: földrajzi, történelmi és művelődés-történelmi részre. Mindegyikre külön-külön lehet pályázni, sőt apróbb részletekre is. A monografia szerkesztője Molnár István Lajos dr. Zomborban. A tájékoztató tervek már július elsejéig beküldendőek Zomborba. Az elfogadott munkák nyomtatott íve 30 ftr díjazásban részesül.

Új lap a vidéken. «Határőr» czimen Feymann Gyula szerkesztésében politikai hetilap indult meg Pancsován, a különböző nemzetiségek egyik fészke-

fogadtak. A közgyűlésen gr. Zichy József főispán is jelen volt, továbbá Taller polgármester, Kramolin kir. ügyész, ki a közgyűlésen a polgármesterrel együtt tüdővölz beszédet tartott. Több kirándulást és összejövetelt is rendeztek.

Berecz Antal elnöki megnyitójában szépen emlékezett meg Lutter Nándorról, ki a tavalyi jubileári közgyűlésen még ott ünnepelt a többiekkel. Müller József pénztárnok jelenté, hogy a bevétel 8581 ftr, a kiadás 8870 ftr volt, a kiadást a «Közlöny» tartalmának felpaporodása okozta. Jónás János a tankönyvek engedélyezéséről olvasott, annak megszüntetését kívánva. Markusovszky Sámuelnek a latin nyelv tanításáról és dr. Bozóky Endrénének az ábrázoló geometria javodásáról tartott előadásai felélt hosszabb eszmecsere folyt. A közgyűlés több iskolai kérdést megvitatót, végül pedig elfogadta Szeged város meghívását, hogy jövő évi közgyűlését Szegeden tartja.

Szintén Pozsonyban gyűltt össze a kereskedelmi akadémiai tanárai, kik külön szakosztály gyanánt, egyletté kívánának tömörülni az orsz. középiskolai tanárgeylet kebelében. Megbeszélék fizetési- és nyugdíj-ügyeket, végül pedig szaklap indítását határozta el «Kereskedelmi és Ipari Szakoktatás» czimvel.

A földtani intézet fólvételei. Az országos földtani intézet tagjai ez idén három csoportban fognak földtani fólvételeket eszközölni. A munkálatokat június elsején kezdték meg és őszig folytatják.

Az első osztályt Gesell Sándor bányatanácsos és bányageológus vezeti. Ez munkálatát Szatmár-

megyében kezdi meg s folytatja az éjszakai Kárpátokban, Kabola-Polyána vidékén. A második osztálynak vezetője dr. Pethő Gyula osztálygeológus. Az osztály működése főleg Bihar-megye területére esik. A harmadik, vagyis déli osztályt Róth Lajos vezeti, kihez még Böck János osztálytanácsos igazgató csatlakozik, s vezető a még hiányzó Duna-bal-parti geológiai fólvételeket, melylyel elő lesz készíttve a jobbparti felvételt. Semsey Andor, az intézet nagylelkű pártfogója is részt vesz ez osztály fólvételeiben, míg Inkey főgeológus a Dunán-tul megyékben s a Duna-Tisza közötti vidéken tesz tájékoztató utazásokat.

Baker Alajos fényképe. A SELMECZBányái Bányászati és Erdészeti Akadémia új épületeének fólavatási ünnepélyéről.

*** Polgári olvasóköz alakult Körmenten,** mint nekünk írják. Az értelmes iparos osztályból való a tagok nagy része. A kör megnyitása e hó 3-ikán este volt és a tagok (eddig hetven van) teljes számban gyűltt össze. Dr. Dénes Elek ügyvéd, mint elnök mondott nagy tetszéssel fogadott felkésztözt. Alelnök: Tomka Károly földirtokos, jegyző Kránt-sak Elek kereskedő; házelnök, pénztárnok és könyvtárnok Segez Lajos adószakmester és birtokos.

MI UJSÁG?

*** A forró napok egy kicsit** vártak ugyan magokra, az arat ók szívesen látták volna már június végén is, de végre megjöttök s most menekül előle, a ki csak tud. A főrendiház is gyorsan elfogezta a költségvetési vitát, egy kis nyári zivatarral, mely az öltsereg-

telési kérdésnek mindig a közelben lapangó felhőből tört elő, de el is mult hamar. Két ülés elég volt zivatarnak és az egész költségvetésnek. A képviselőház is pakolja már akciát. Hétfőn kezdődik a valutatjavaslatok tárgyalása, s azok befejezése után megkezdődik a képviselők nyaralása is. A mult nyáron alig volt pihenésük; azóta megélték egy választás is, a mi olyan, mint a katonának a háború. Végig küzdöttek egy nagy felirati vitát, egy nagy költségvetési vitát — s így érdemeket szereztek a pihenésére. A nagy melegben úgy sem törődik senki politikával.

járó-kelők meg-megállnak egy pillanatra az arnyas oldalao, megtörlik izzárd homlokukat. A nyári ét-termeket a család nélkül maradt szalmaözvegy urak foglalják el. A boulevard fáinak gyér lombjai pedig sárgulni kezdenek. Ez már a nyár Budapesten.

Az országos kiállítás, melyet a millennium alkalmából 1895-re terveztek, s melynek előkészületeire a törvényt tavaly szavazta meg az országgyűlés, ha nem marad is el, de minden esetre később lesz. Gyárak, nagyobb ipartelemek fejezték ki azt az óhaj-tást a kormány előtt, hogy inkább az ipar emelésére adjanak támogatást. Mi a kormány nézete, arról még nem történt illetékes nyilatkozat, a de a kereskedelmi és ipari körökben el van terjedve a meggyőződés, hogy a kiállítás 1895-ről elmarad. Az országos ipavegyesület is e hírek következtében tartott értekezletet, hol aztán tüzetesen foglalkoztak az ügygel, s végül abban állapodtak meg, hogy a kiállítás megtartását fogják kérni, legkésőbb 1898-ban, s ipari viszonyaink tanulmányozására már most külön bizottságot alakítanak.

Többben a kiállítás meg nem tartása mellett nyilatkoztak, így Mallekovics Sándor is, a volt kiállítás egyik vezérferfia. Emich Gusztáv oly kiállítást ajánlott, mely művelődésünk egész történetét és fejlődését feltüntetné, s melynek történeti színezetében emelné a külföldi érdeklődését is. Gr. Zichy Jenő illetékes helyről nyert fólhatalmazás után jelentette, hogy a kormány nem ejtette el a kiállítás tervét, s nines is jogában megváltoztatni a törvényt. E hó 18-ikára van összehíva egy tanácskozá bizottság, mely a körülményeket megvitatja. Azonban elég idő már nines arra, hogy 1895-ben legyen a kiállítás, de 1898-ig meg kell tartani.

Jótevény czélú előadás Kisbérben. Az Ászár községben építendő népiskola költségére érdekes előadást tartott Kisbérben, Jászai Mari asszony, a nemzeti színház kitűnő művésznőjének közreműködésével. Híres szerepében «Elektrá»-ban lépett föl. A művésznő, ki Ászár községben született, szülőháza meglátogatására ment, melyet kis gyermekkorától nem látott. Ászár község plébánosa Herics Márton ezt az alkalmat ragadta meg, hogy a művésznő látogatását jótevényczéllal kösse össze. Ő válogatta össze a műkedvelőket is, a kisbéri téli lovardát pedig átalakították színházszá, villamos világitással is ellátták, s katonai zenekar sem hiányzott. A művésznő a kisbéri pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. Eljött Sopronból édes atyja is, Krippel József, egy 70 éves aggyastyán. Az előadásra megjelent az egész környék, s a nagy nézőtört szorongásig megtöltötte. Volt taps és kihívás. Közreműködtek: Herics Róza, dr. Neumann Jákóné, Magyar János, Rakodczay Pál (a zombori színház igazgatója) és több hölgy. Az előadást tánc követte.

Az országos dalárünnep az idén Budapesten lesz. A rendezés ügyében törvényhatóságilag kiküldött bizottság, melynek elnöke Lung György városi tanácsos, már megállapította a programot s díszelnökül Ráth Károly főpolgármestert választották.

Mintegy ezer dalár érkezésére számítanak. Ezek aug. 15-ikén érkeznek, akkor lesz az ismerkedő estély is. Augusztus 16-ikán az első verseny-nap, a mikor a pályanyertes mű is előadásra kerül, augusztus 17-ikén este szabadon választandó művekkel való verseny; augusztus 18-án összes előadás; augusztus 19-én a jubileári nap, díszülés tartásával. Helyiség gyanánt a vidagó nagy-és kisterme, a városligeti iparcarnok, az új városháza díszterme fog szolgálni. Összesen 7—8 díjat tűznek ki, a melyből egy-egy nagyobb díjat a főváros s az országos dalár-egyesület ad; a többieket a művész bizottság társadalmi uton szerzi be.

Koronázási emléke a múzeumban. Gróf Zichy Jenő a koronázás jubileuma alkalmából azt a ludtölat, melylyel a király a koronázásról szóló s a korona lepecsételése alkalmával felvett jegyzőkönyvet 25 év előtt aláírta, Szűgyény-Marich László, a király személye körüli miniszter utján a királynak felsajnálta. A toll úgy került Zichy Jenő gr. birtokba, hogy ő és Seitzynji Bernát voltak a képviselőház kiküldöttéi, a mikor a jegyzőkönyvet a királylyal aláírtatták. A király most a miniszter utján megkösztönte a gróf figyelmét, a tollat pedig a nemzeti múzeum ereklyetárának adományozta.

A kholera réme fenyegeti Európát, mert már a határon pusztít s Oroszországot meg is rohanta. Asztrakánban, és a Kaukázusban szedi már áldozatait. Szíriában is kiütött, s ezért az európai kikötők elrendelték a vesztegzárat a kelet felől érkező hajókra és szállítmányokra.

Pétervárról azt jelentik, hogy a Dél-Oroszországból odamenekülő családok száma nőttön-nő. Mindnyájan panszkodnak a hiányos fertőzlentés miatt, mert ennek tulajdonítják, hogy a ragály úgy lábra-kapott. A pétervári hatóság emlékiratot szándékozik benyújtani a helygymiszterhez, melyben arra kéri,

ne bocsássák be a városba a menekülteket. Bakuban napról napra növekszik a járvány. A konzulok elme...

Az Etna kitörése. Katániából írják jun. 29-ikéről, hogy az Etna teljes működésben van. A főkráter nagy mennyiségű port és hamut vet ki. A sűrű fehér füstfellegek és a lávaöntések sokkal iszonyubbak, mint a minőket annak idején a Vezuvius észlelték.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEINK.

A Vasárnapi Ujság... A Világkrónikával együtt... Politikai Ujdonságok... A Világkrónikával együtt... Összán a Politikai Ujdonságok...

A Vasárnapi Ujság eredeti elbeszéléseit és életképeket, részben illusztrálva, közöl Jókai Mórtól, Mikszáth Kálmántól, Baksay Sándortól, Gyarmathy Zsigánótól, B. Büttner Linától, Petelei Istvántól, Szivos Bélától, Kacziány Gézától, Kazár Emiltől, Törs Kálmántól, stb. — A külföldiek közül leginkább az angol, francia, orosz szépirodalom jelesebb elbeszélői műveit mutatja be.

A Vasárnapi Ujság, mint családi lap, kiterjeszkedik a női munkákra és divatra is.

A Politikai Ujdonságok-hoz Magyar Gazda című, kéthetente megjelenő gazdasági és kertészeti lap van csatolva s ezen felül rendkívül mellékletekkel is bővítve van a lapnak hetenként másfél s minden második héten két ívre terjedő tartalma.

Mind a két lapnak kiegészítőjeül szolgál a Világkrónika című képes heti közöny, mely hetenként egy íven, számos képpel illusztrálva jelen meg, mely az általánosabb érdekű napi események részletes magyarosítására szolgáló cikkekkel kívül rendszeren közöl nagyobb elbeszéléseket és regényeket képekkel, úgy szintén mulatókat közleményeket, képtalányokat, stb.

Az előfizetések a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok kiadó-hivatalába, Budapest, Egyetem-utca 4. küldendők.

HALÁLOZÁSOK.

Kozma Ferencz, a földmívelési miniszterium miniszteri tanácsosa, ki a hazai lótenyésztés ügyét vezette, meghalt e hó 6-ikán 67 éves korában. Barcskán. A magyarországi lótenyésztés nagy fellendülése körül szerzett érdemeit a legutóbbi költségvetési vita alatt az ellenzék is kiemelte. Szakember volt és erélyes, a mit főleg akkor bizonyított be, mikor a régebben katonai parancsnokság alá tartozott ménes-intézetek vezetésére a földmívelési miniszteriumt kinevezte alá kérésre. s ő vette át annak vezetését. A katonaságnál szolgált 1848-ig, akkor honvéd lett; később Fehérmegyében telepedett le; 1861-ben szolgabíróvá választották, majd miniszteriumban lett titkár s azóta folytonosan a lótenyésztés érdekeit szolgálta. Az állami ménesek huszonöt év alatt egészen átalakultak, a ménesbírtokok mintagazdaságú váltak, s a ménesek körül modern gazdasági kar alakult. Érdemeiért a Szent-István-rend kis keresztjével is kitüntették. Az elhunyt jeles szakemberben Kozma Sándor kir. főügyész testvérét gyászolja. Temetése e hó 8-ikán ment végbe Barac-kán, hová a fővárosból külön vasúti vonat vitte a miniszterium, a lovaragályot, a lótenyésztési bizottság tagjait, kik koszorúkat is vittek magokkal.

Dr. Nendvich Károly, a műegyetem nyugalmazott tanára, a tud. akadémia tagja, volt országgyűlési képviselő, meghalt e hó 5-ikén a budai Császár-fürdőben. 81 éves korában. Több évtizeden keresztül működött mint tanár, s ő volt az első, ki a vegy-tant magyar nyelven kezdte tanítani. Foglalkozott a természettudományokkal, a tanítvánnyal és írt több szakmunkát. Orvostudor volt, a magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűléseinek sok éven át buzgó tagja, e gyűlések központi bizottságának elnöke. A magyar akadémia már 1845-ben megválasztotta levelező, 1858-ban pedig rendes tagnak. Nem oly régen vonult vissza a tanárkodástól, de akkor sem nyugalmába. Országgyűlési képviselő lett s az antiszemita párthoz tartozott. Hajlott kora dacára még négy év előtt nagy utazást tett Európá egy részében és Afrika északi részén Tuniszban, Algírban egész le a Saharáig. Utját le is írta. Körülbelül egy év előtt szélhűtés érte, s csak azóta nem lehetett látni az akadémia ülésén és nem lehetett találkozni cikkekkel és felszólalással a hírlapok-

ban. Tudományos tevékenységéért előbb a királyi tanácsosi címet, utóbb a III. osztályú vaskorona-rendet kapta. Mint a budai ágostai evangélikus egyház presbitere, szintén nagy tevékenységet fejtett ki s egyháza körül is maradandó érdemeket szerzett.

Pados János, nyug. zombói plébános és gyakorló orvos, meghalt Tördemiczen, élete 73-dik évében. Tevékeny részt vett a szabadságharcban, a miért az osztrák haditörvényszék várfogságra ítélte. Viszszanyerőn szabadságát, gr. Károlyi György három ifjabb fiának lett nevelője. A budapesti egyetem 1866-ban orvostudorává avatták, mert mint orvos akart utra kelni, hogy fölkeresse a magyarok őshazáját. De terve nem teljesíthető. Elfogadta tehát a felajánlott zombói plébániát, hol 1872-ig működött. 1872-ben lemondott állásáról és bentazta Közép-Európa nevezetesebb városait. Utjából hazatérve, a Balaton zalai partjának egyik legfestőbb pontján, Sziliget és Badaacsony között, telepedett le kis birtokán. A kath. líra hívatott művelőjét vezette el benne. Művei közül legismertebbek: a 'Mirtuslombok' című verskötet és két kötet uti rajza.

Elhunytak még a közelebbi napokban: MALLATH MÁRTON JÓZSEF, ferenczrendi szerzetes, Baján, 73 éves korában, papi pályája 39. évében. — Nagy ANDRÁS, ref. lelkész, 46 éves, Kis-Kenden. — BAKY ELÉR, kunszentmiklósi földbirtokos, megyebizottsági tag, Kunszentmiklós városa volt főbírája, 59 éves. — MÁTÉ SÁNDOR, a keskeméti gazdasági felső népiskola igazgatója, 48-dik évében. — VIDA JÓZSEF, mérnök, 1848/9-diki honvédhadnagy, Veszprém-Oszipon, 66-dik évében. — GUNDHARD ALBERT, gyógyszerész, 36 éves, Gyulán. — PETROVICS ENDRE, 33 éves, Nagyváradon; ugyanott KULLMANN LAJOS, pénzügyi tisztviselő, 43 éves. — MOLDAVY BERTALAN, tisztartó fencsalon. — MÁTRAY JÓZSEF, primási uradalmi nyug. főerdész, 66-ik évében, Esztergomban. — RÉSELY MIHÁLY, esperes-plébános, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, aranymisép pap és a somorjai egyházkerület alesperese, életének 79-ik, papságának 56-ik évében, Cs. Somorján. — SZERVÁNSZKY LÁSZLÓ, biharmegyei földbirtokos, régi honvédhadnagy, 61 éves, Rikadson. — SEGESVÁRI JENŐ, Segesvári József, a nagykárolyi ref. egyházmegye esperesének szép reményű fia, 15 éves, Kántor Jánosiban.

PAPP KOVÁCS ELEMÉNÉS, szül. Mocsy Janka, a komáromi aljárásbíró fiatal felesége, Papp Gábor dunántúli ref. püspök menyje, ki épen akkor kapta meg a családját ért gyászírt, mikor a főrendiházban az elkeresztelési vitához akart hozzá szólni, s beszédét el is mondatta, s aztán rögtön Komáromba utazott, a halotasz házhoz. A fiatal nő házassága első évében hunyt el. — D'OUVENOU FERENCZÉ, szül. Maure Adél asszony, 1848/49-diki honvédszár főhadnagy özvegye, Kőrömczban, 65 éves korában. — PAVLETICS GYULÁNÉ, szül. Hnevkovszky Krisztina, a sárosataki népbank pénztárnokának neje, 51 éves, Sárospatakon. — GYULAY HONÓRA, dr. Gyulay Béla, fővárosi polgári iskolai igazgató leánya, 20 éves korában. — KOVÁCS PALNÉ, szül. Fónyad Mária, néhai ref. gymn. tanár özvegye, 78 éves, Debreczenben. — ÖZV. CSÁTHÓ FERENCZÉ, szül. Kalmár Anna, Szegeden, 67-dik évében. — KABINA FERENCZÉ, fővárosi ügyvéd neje, Szent-Endrén, 43 éves. — KUZSINSZKY LAJOSNÉ, szül. Ince Tere, 36 éves, Debreczenben. — GÓLYA BÉLANÉ, szül. Rajnis Amália, posta- és távirai tiszt neje, Bártfán, 24-dik évében. — SPRINGER FERENCZÉ, szül. Ulrich Etel, 22 éves, Budapestben. — SZIRMAI PALNÉ, szül. Podmaniczky Jerne báróné, 48 éves, a zemplénnegyei Udván.

Szerkesztői mondanivalók.

Balaton partján. Van benne némi hangulat, bár szerzőnek se gondolata nincs elég, sem a tájképet nem tudta jól megfesteni. Mily nehézkes mindjárt az első versszak meggyedik sora, a maga száraz okadatolásával, s mily kizsájt az egész második stófia; a 'csokot váltva' közbeszűrés egészen megzavarja az értelemet s az olvasó önkéntelen kiigazítja a szerzőt, hogy a hullám az arany sugarakkal válhat csokot, nem pedig arany sugarakkal; persze szerző sem így értette, de a hibás mondatfűzés kiforgatja az értelemet. Az is következetlenség, hogy a ringó hullám bűzűdik a napról, mégis a napnak nehez a megváltás. Az ötödik versszakban a Balaton magasztalása tures, elkopott frázis s a tó partjára festeti staffage-alak sem ébrest érleket.

Miska a Tisza partján. (Lennan). Lennának a kezünk közt levő kiadásában nem találunk meg s határozott ítéletet még nem mondhatunk, de annyit az eredetivel való összehasonlítás nélkül is mondhatunk egyelőre, hogy e fordítás mindenesetre figyelemre méltó, bár simítani még akkor is sokat kell rajta, ha híven adja is vissza az eredetét.

Ki vagy te? Elég jól van elgondolva s itt-ott az érzés heve is megcsapja az olvasót; de annyi a lapos, prózái kifejezés benne, hogy legfőképp átdolgozva válnék be.

A honvéd ruha. Nem tudja költőileg megszólaltatni tárgyát; szabadságharcunk dicső napjai jobb verset érdemelnek.

Vágy. Késő este. Huzzák a haragot. Nem tudjuk, mivel érdemeltük meg a megzisztelő bizalmat,

hogy beküldött verseit mi küldjük el a 'Szilágy-Somlyó' melléklete, a 'Vasárnap' szerkesztőségének. Lapunk legfőbb névrökönségében van a nevezett melléklettel, más összekötöttség nincs köztük.

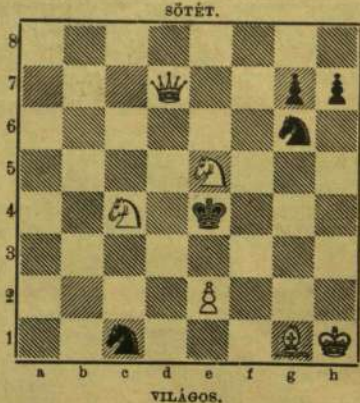
A fillokszerá. Már egy ízben megírtuk, hogy nem közölhető; az erkölcsi tendencia dicsőretés ugyan benne, de a vers annyira gyarló, hogy még a jobb ponyvairadalmi munkák színvonalát sem éri el.

SAKKJÁTÉK.

1728. számú feladvány.

A német sakk-szövetség legújabb feladványtornájából.

(Második díjat nyert.)

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

Az 1719. sz. feladvány megfejtése.

Lelsten H.-tól.

Megfejtés.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. Vb4-d4 ... Ke5-d5 (a) 1. ... Ke5-d6 3. Vh4-e4 ... Kd5-e5 (b) 2. Vh4-e7 ... Kd6-d5 3. Vd4-e5 ... Ke5-b4 3. He5-d7 ... t. sz. 4. Ve5-e7 mat. 4. Ve7-e5 mat.

Világos. b. Sötét.

2. Vb4-d4 mat. 3. Kd5-d6

Az 1720. számú feladvány megfejtése.

Taverner T.-tól.

Megfejtés.

Világos. Sötét. 1. Hf4-g5 ... t. sz. 2. Megfelelőleg mat.

Az 1721. számú feladvány megfejtése.

Steinwer R.-tól.

Megfejtés.

Világos. Sötét. 1. Vh8-e8 ... t. sz. 2. Megfelelőleg mat.

Helyesen fejtették meg: Budapestben: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Ung-Tárnócson: Németh Péter. — Kecskeméten: Balogh Dienes. — Nagyvároson: Kovács L. — Tiszafüreden: Fischer Soma. — A pesti sakk-kör.

KÉPTALÁNY.

A Vasárnapi Ujság 26-ik számában közölt képtalány megfejtése: Világosi fegyverletétel.

Heti naptár, július hó.

Table with columns for Catholicus és protestáns, Görög-Orosz, and Israelita. Rows list dates from 10th to 16th July with names and events.

Holdváltás. Utolsó negyed 17-én 3 óra 4 p. reggel.

Felolós szerkesztő: Nagy Miklós. (L. Egyetem-tér 6. szám.)

Csikos és koczkás selyemszöveteket, Louisina, Foulard, Sürab, Taffeta, nemkülönből Merveilleus selymeket is méterenként 45 krtól 3 frt 85 krig egyes öltönyökre, vagy egész végekből is postabér- és vámmentesen szállít Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selymgára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (10)

A Pozsonyi Kereskedelmi Akadémia,

melynek végbizonyítványa egy évi önkéntesi katonai szolgálatra jogosít, és melynek eddig végzett tanulója a legelső rendű kereskedő, gyári és bankári czekeknek, vagy közhivatalokban és a mezőgazdaságban nyertek alkalmazását, 1892 szeptember 1-jén nyolczadik évfolyamát nyitja meg.

Az akadémiaival az igazgató közvetlen vezetése alatt és saját családja körében szervezett

bennlakó intézet (Internátus)

áll kapcsolatban. — Az akadémia egyes tanárai szintén fogadnak családjukba tanulókat teljes ellátásra. Felvilágosításokat készséggel ad és tájékoztató évi jelentést kívánatra küld Pozsonyban, 1892. július hó. Jónás János, igazgató.

Advertisement for FERNET-BRANCA (GYOMORKESERŰ), featuring an image of the bottle and text describing its medicinal properties.

Advertisement for SCHWARZ JÓZSEF FIÁNÁL, a Budapest shop selling various goods.

Advertisement for Magas jutalékok, offering high commissions for various services.

Advertisement for 50 év óta sikerrel használtatik! (50 years of success), featuring an image of a shoe and text about quality footwear.

Advertisement for DIENES J. C.-féle (Diene's), a pharmacy in Eszéke, felsőváros.

Advertisement for Kwizda Fere. János (Kwizda), a pharmacy in Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Advertisement for Korunk fő nyavalyája az idegesség (Our era's main ailment is nervousness), featuring VASAS CHINABOR and other medicinal products.

Advertisement for KWIZDA FER. JÁNOS, a pharmacy in Budapest, offering various medicines.

Advertisement for Horgony-Pain-Expeller, a pain relief medicine.

Advertisement for Gyümölcsbefőzési idényre! (Fruit preservation season!), featuring St. Hilaire József Füle's work.

Advertisement for SZAKÁCS KÖNYV (Craftsman's Book), a manual for tradesmen.

Advertisement for 'KIS NEMZETI SZAKÁCSKÖNYV' (Small National Craftsman's Book), a book for craftsmen.

Advertisement for Kwizda-féle (Kwizda's), a pharmacy offering various medicines.

Advertisement for VERA FORRÁS (Vera Source), a health product.

Advertisement for REGEDEI (Regedei), a health product, featuring TISZTA ALCALIKUS SAVANYU-VIZ.

Advertisement for Vig Pál, mükárpitos és diszító, a publisher or printer.

1892. július. 187. sz. 1892. július.

Advertisement for BUDAPESTI SZEMLE (Budapesti Szemle), a magazine or journal.

Advertisement for GYULAI PÁL (Gyulai Pál), a publisher or printer.

Advertisement for Franklin-Társulat (Franklin Society), a literary or cultural organization.

Advertisement for VÉGHLESI (Véghlesi), a health product.

Advertisement for La VELOUTINE (La Veloutine), a health product.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Javítások pontosan eszközölteknek.

Harmonikáról, mech. hangszerekről, zongoráról külön-külön képes árjegyzék kéréndő.

Legujabb! Legujabb!

MINIATUR ARISTON

változtatható játéklapokkal és korlátlan műsorral. 4700

Ezen új találmány hangszerrel minden előzetes tanulmány és zeneközelítést nélkülözve azonnal játszani lehet.

Ára 8 frt 50 kr., a kótalapok drágja 25 kr.

Megrendeléseket az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel eszközöl.

STERNBERG ÁRMIN ÉS TESTVÉRE

hangszer-ipartelepe

Budapest, VII., Kerepesi út 36. sz.

Advertisement for Kloss György, featuring various medals and exhibition awards from 1885 and 1892.

Megyeházak, üléstermek, községi és más hivatali irodák és egyleti helyiségek részére!

Ő felsége a király és ő felsége a királyné olajfestmény-arczképei

az 1879-ben alapított, jutalomdíjazott műtermében legfinomabban és művészi kiviteiben készítették el. Ő felsége olajfestmény-arczképe magyar lovassági tábornok vagy osztr. gyalog-tábornoki egyenruhában, életnagyságu alakban vagy mellképben, tetszés szerint megrendelhető.

Bodascher Siegfried jutalomdíjazott műintézete és arczképfestő műterme Bécs, II. Grosse Pfarrgasse Nr. 6.

Alapítva 1879-ben.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten (egyetem-utca 4. szám) megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Szerkeszti

GYULAI PÁL.

Legujabban megjelent füzetek:

- 301. füzet. Visszapillantás 2000-ből 1887-dik évre. Regény. Irta Bellamy Elvira. Fordította Radeányi Dániel. Füzve 80 kr.
302. Az utolsó Abenszerads. Irta Chateaubriand F. Francia eredeti fordította Dr. Radó István. Füzve 90 kr.
304. Béli Pál. A gróf Teleki-féle alapítványból száz arany pályadíjjal jutalmazott eredeti szomorújáték öt felvonásban. Irta Scitigeti Éde. Füzve 40 kr.
305. A tenger és szerelm hullámai. Szomorújáték öt felvonásban. Irta Grillparzer Ferenc. Fordította Irányi Jenő. Füzve 30 kr.
307. Lukis Laras. Irta Biéllas Dömötör. Uj-görögéből ford. Horváth György. Füzve 30 kr.
309. Várkonyi báró Amadé László versei. Összegyűjtötte, bevezette és jegyzetekkel kísérte Négyesi László. Füzve 1 frt 40 kr.
312. Burns. Irta Carlyle. Fordította Levey József. Füzve 20 kr.
314. Gróf Ráday Gedeon összes művei. Összegyűjtötte s bevezette Váczy János. Füzve 40 kr.
315. A veteránok. Életkép a fővárosi életből, három felvonásban, dalokkal. Irta Bereczik Árpád. Füzve 30 kr.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

VERNE GYULA.

BRANICANNÉ ASSZONYSÁG.

REGÉNY.

Francozából fordította

HUSZÁR IMRE.

82 képpel.

Ára füzve 3 frt, vászonba kötve 3 frt 50 kr.

Kérje a következő pompás új illatszer: CRAB APPLE BLOSSOMS Vadalma-virág. (Külön elkészítve.)

Az «Argonaut» így ír: «A legkellemesebb és legpompásabb illatszer, amelynek sikerült néhány hónap alatt minden más illatszer London, Páris és New-York magas hölgyvilágának boudoir-jából kiszorítani.» Továbbá Orchidia, White-Lilac, Lotus-Blossoms, Gardenia, (orchidea, fehér orgona, lotuszvirág, gardenia). 1, 2, 3, 4 uncia = 30, 60, 90, 120 grammos üvegekben.

Egyedüli készítő: 4770 THE CROWN PERFUMERY Co 177 New Bond Street, London.

Hirdetések elfogadtatnak a kiadó-hivatalban, Budapesten, IV., egyetem-utca 4. sz. a.

Alapított 1858-ban.

A Ferencz József-rend lovagja, az arany érdemkereszt tulajd. Ő cs. és k. fensége József főh. udv. szállítója.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzelőszerek gyára, harang- és ércöntőde

Budapest, Rottenbiller-utca 66. sz.

Készít: Tűzfecskendőket, kertí fecskendőket, templomharangokat, szob. forgatható vaskonával vagy fakoronával; vas-haranglábakat, melyek a tornyot a megrázkódtatás ellen óvják; kutakat és szivattyúkat 10 főtől följebb; szagmentes aranyékszelvényeket 21 forinttól följebb; furdókádakat és furdókályhakat. Egyetlen magyar vízmelegítő-vállalat. A készítményért teljes jótállás vállalatik. Képes árjegyzékek és költségtervezetek díjmentesen küldetnek.

Advertisement for Brausweller Janos, featuring a clock illustration and text about watchmaking and repair services.

Szt.-Margitszigeti gyógyfürdőhely Budapest.

A szt.-Margitszigeti 43-7° C. hévíz kitűnő eredménnyel használtatott mint fürdő vagy belsőleg, mint gyógyítást és belélegzésre a következő kóralak ellen: köszvény, osz. szájak, idült kútegek, külsértések után fellépett izsadmányok, görvélly és bujakór, máj-, gyomor-, bélbántalmak, idült székrekedés, hólyagbántalmak, női bántalmak, garat-, gége-, tüdő-, húr-, hűdés-, idegbántalmak. A gyógyintézet határosabb tetele czelljából meglepő sikerrel használtatott a massage és villamos fürdő. 135 hold ételkert, tiszta pormentes levegő és 300 vendégszoba, társalgási és teaközterem, posta, telefon, távirás, gyógyszerár és elismert jó konyha. Rendelő fürdőorvos: Dr. Baner Antal, főhercegi udv. orvos. Naponta katonas- és cigányzene. Hajóközlekedés félóránként. Menetértési jegy: hétköznap 20 kr., vasár- és ünnepnap 34 kr., gyermekjegy 10 kr. Fürdő-idény tartama május 1-től szept. 30-ig. A szoba-áraknál május és szeptember hónap 30-ig engedély. A hévíz, mely az eddigi tapasztalatok szerint köszvény ellen oly hatásosnak bizonyult, hogy joggal köszvénygyógyviznek nevezhető, frissen töltve készletben, forrást Edekné L. udv. ásványvíz-szállítónál Budapesten. Árszabály kívánatra bérmentve megküldetik. A szt.-Margitszigeti gyógyfürdő-felügyelőség Budapest.

VASÁRNAPI UJSÁG

29. SZÁM. 1892.

BUDAPEST, JULIUS 17.

XXXIX. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG évi egész évre 12 frt, POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt fél évre - 6. Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 8 frt, POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt fél évre - 4. Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 5. Külföldi előfizetésekre a postaiilag meghatározott viteldi is csatolandó. tétevre - 2.50

VALUTÁNK RENDEZÉSE.

MAGYAR pénzügyek történetében maradandó és fényes helyet biztosított magának Wekerle Sándor pénzügyminiszter, a midőn arra vállalkozott, hogy Magyarország pénzrendszerét megállapítsa. Az egyensúly helyreállítása államháztartásunkban szintén az ő nevéhez van fűzve. De az állami mérleg alakulására a napi események oly nagy hatással vannak, hogy az egyensúly maga rendszerint az idők folyamán könnyen megingatható és megteremtése nem megy maradandó alkotás-számba. Jó pénzügyi politikát csinálhat ügyes és erélyes ember is. Egy új pénzrendszer megalkotására és keresztülvitelére azonban csak valódi államférfi képes. Mint ilyen ünnepli ma Wekerlét egész Magyarország valutarendezési javaslataiért. Mint államférfi döntő hatással van az egész monarchia gazdasági életére és alkotása az európai híri politikusok sorába emelte.

szatunkat. A mit Károly megállapított, azt Nagy Lajos kiepítette. Az 1323-ki temesvári országgyűlésen kelt, s az 1338-iki, főleg az 1342-iki évben kiadott törvényekkel és rendeletekkel intézkedtek a hongyülés többszöri panaszai folytán a forgásban levő rossz pénznemeknek jókkal való helyettesítéséről. Azonban sem az akkori pénzlábról, sem a pénzrendszerrel tüzetesebb adatok nem maradtak fenn.

A Hunyadiak korabeli és a Jagellók alatti viszonyokról már többet tudunk. 1492-1526 közt nevezetes rendelkezések történtek. Az országgyűlések megszorították a fejedelmek pénzverési jogát és ennek kiterjedését a papírpénzre nem ismerték el. Szabályozták újból a pénzt, s erre ismét égető szükség lehetett, mert apáink a fempénzek hasznoslesó meghamisításán kívül megismerkedtek már a papírpénz kétes értékü

Művének megalkotása, épen saját szerű viszonyainknál fogva, óriási akadályokba ütközött. Nemcsak itthon kellett megküdenie megrögzött előítéletekkel és megrozsdásodott szokásokkal, hanem szembe kellett szállnia a monarchia másik államának maradiságával, kuszált politikai pártéletével és vezérlo politikusainak minden alkotástól, minden újítástól írtózo határozatlanságával.

Itthon a valutarendezés úttörő munka. Pénzünk történetének szomorú lapjain a magyar állam joga pénzrendszerének önálló megalkotására elhomályosult és századokon át 1867-ig nem gyakoroltatott, s 1867-ben s azóta csak abban nyilvánult, hogy az Ausztria által önkényesen megalkotott rendszer hazánkban elfogadtatott és így — legalább az alkotmányjogi követelményeknek megfelelően — törvényesített.

Nemzeti királyaink alatt a király pénzverési joga meg volt alapítva, hanem e jog gyakorlása körül nagy visszaélések történhettek. A pénz nem esonka értékkel verettek, s a kamarai hasznót hamis uton keresték. Komolyak és hangosak lehettek valóban a panaszok, midőn már oda fajultak, hogy az akkori országgyűléseken kifejezésre jutottak.

Fessler szerint Róbert Károly volt az első magyar király, a ki a pénzlábat általános és állandó törvényben megállapította. Alatta verett az első aranypénzünk, és ő rendezte bányá-

WEKERLE SÁNDOR PÉNZÜGYMINISZTER.